

Neptun kód:		BTTOR104RKÖ		
Az óra címe:		Oktató:	Tárgyjegyző:	
Magyarország római kori régészete		Vaday Andrea	Ringer Árpád	
Az óra címe angol nyelven:		Az óra időpontja:		
Archaeology of the Roman-period in Hungary				Meghirdetéskor megadva
Az óra tanterv szerinti felhasználhatósága:				
Az óra típusa:	Beszám. kötelezettség	Heti óraszám:	Kreditérték:	Előfeltétel:
előadás	kollokvium	2	3	-
Az óra rövid tartalmi ismertetése:				
<p>Magyarország területe a római korban két nagyobb régióra oszlott. A Dunántúl Róma tartománya, Pannonia provincia volt, míg a Dunától keletre és északra barbár népek (kelták, dákok, quadok, szarmaták, vandálok, gótok) lakta terület volt. A tartomány és a barbaricum rövid történetének ismertetése, régészeti anyaga és jelenségeinek részletesebb – a képzés szempontjából fontos – megismertetése a célja az oktatásnak, különös tekintettel az egyes régiók földrajzi, geológiai, botanikai és zoológiai sajátosságaira, valamint az egykoron épített környezetre.</p>				
Az óra tematikája, vizsgakérdések stb. részletes ismertetése:				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pannonia rövid története. 2. A Dunántúl (Pannonia) a római-korban. (Duna-mente) A limes szerepe, katonai emlékek, épületek, utak, mérföldkövek. 3. A Dunántúl a római-korban (A Dunától távol eső, belső tartományi területek) Utak, lakóépületek, villák, közintézmények. 4. A Dunántúl a római-korban – szakrális épületek. 5. Római kori ipari létesítmények, műhelyek (Magyarország) 6. Római temetkezési emlékek. 7. Római-kori kelták (Észak-Magyarország: Nógrád, Heves, BAZ és Szabolcs-Szatmár megye északi része) Régészeti emlékek. Speciális (nem kő építmények) 8. Quadok (Észak-Magyarország: Nógrád megye) Régészeti emlékek 9. Vandálok (Észak-Magyarország: Heves, BAZ és Szabolcs-Szatmár megye északi része) Régészeti emlékek 10. Szarmaták (Alföld) rövid történet. 11. Szarmaták (Alföld) Régészeti emlékek 12. Gótok (A kora népvándorlás-kor hajnala) Régészeti emlékek 13. A nemzeti kulturális örökség régészeti részének római kori elemei és emlékei Magyarországon. 14. A nemzeti kulturális örökség régészeti részének megőrzési kérdései. (1) 15. A nemzeti kulturális örökség régészeti részének speciális megőrzési kérdései. (2) és vizsga előtti konzultáció. 				
A vizsgakérdések megegyeznek az előadáson feldolgozott témákkal.				
Jegy szerzésének feltételei:				
Alíráás és eredményes kollokvium				
Fontosabb kötelező irodalom jegyzéke:				
<p>Magyarország régészete az ezredfordulón. Szerk. Visy Zsolt, Budapest, 2003. Pannonia régészeti kézikönyve. Budapest, 1990. Utak a múltba /Path into the Past. Az M3-as autópálya régészeti leletmentései. Szerk: Raczky P., Anders A., Kovács T. Budapest, 1997. Vaday Andrea: Kazár – többkorszakú régészeti lelőhely. Előzetes jelentés II. (Kazár – a multi period archaeological site. Preliminary report II.) In: Régészeti Kutatások Magyarországon 2005. /Archaeological Investigations in Hungary 2005. Budapest, 2006. 99–108. Régészeti kutatások másfél millió négyzetméteren. Autópálya és gyorsforgalmi utak építését megelőző régészeti feltárások Pest Megyében. Szerk. Tari E. Szentendre, 2006 Jazigok, Roxolánok, Alánok. Szarmaták az Alföldön. Gyulai Katalógusok 6(1998)</p>				
Fontosabb ajánlott irodalom jegyzéke:				
<p>Lovász Emese: Császárkori telep Tiszaladányban. (Die Erschließung einer kaiserzeitlichen Siedlung in Tiszaladány) HOMÉ 30–31/2(1993) 59–88. Honti Szilvia – Fábíán Szilvia – Gallina Zsolt – Hajdú Ádám Dávid – Hornok Péter – Koós István – Mersdorf Zsuzsa – Molnár István – Németh Péter Gergely – Polgár Péter – P. Szeőke Judit – Serlegi Gábor – Siklósi Zsuzsanna – Sipos Carmen – Somogyi Krisztina: Régészeti kutatások az M7-es autópálya Somogy megyei szakaszán és a 67-es úton (2004–2005) Előzetes jelentés IV. Somogyi Múzeumok Közleményei 17(2006) Kaposvár, 2007. 7–70. Bácsmegi Gábor–Guba Szilvia: Letűnt korok emlékezete. Szurdokpüspöki régmúltja a legújabb régészeti kutatások tükrében. Archaeological survey in the surroundings of Szurdokpüspöki (NE–Hungary) Szurdokpüspöki, 2007. K. Végh Katalin: Császárkori telep Miskolc-Szirmán. (Kaiserzeitliche Siedlung in Miskolc-Szirma.) HOMÉ 27(1988)</p>				

Miskolc, 1989 463–499.

K. Végh Katalin: Császárkori telep Szirmabesenyőn. (Eine Siedlung aus der Kaiserzeit in Szirmabesenyő) HOMÉ 37(1999) 181–222.

Vaday Andrea – Szekeres Ágnes: Megjegyzések az Alföld korai szarmata telepeinek kérdéséhez. (A jazyg bevándorlás és megtelepedés kérdésköre). (Bemerkungen zur Frage der frühsarmatischen Siedlungen in der Tiefebene. Der Fragenkreis der Jazygischen Einwanderung und Ansiedlung) Studia Archaeologica (MFMÉ) VII(2001) 231–298.

Egyéb tudnivalók:

www.uni-miskolc.hu